

حقوق بین الملل خصوصی در چین

نویسنده: گوآنگ ژیان تو

www.ketab.ir

ترجمه و تحقیق:

سید حسین اسعدی

انتشارات جاودانه

سرشناسه	تو، گوانگجیان، Tu, Guangjian.
عنوان قراردادی	چین. قوانین و احکام China. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	حقوق بین الملل خصوصی در چین/ نویسنده گوانگژیان تو؛ ترجمه و تحقیق سیدحسین اسعدی.
مشخصات نشر	تهران: جاودانه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۸۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۷۶۵-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	عنوان اصلی: Private International Law in China.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۷۴.
موضوع	حقوق بین الملل خصوصی -- چین
موضوع	Conflict of laws -- China
موضوع	حقوق بین الملل خصوصی
موضوع	Conflict of laws
شناسه افزوده	اسعدی، سیدحسین، ۱۳۶۶-، مترجم
رده بندی کنگره	KV۰۴۰
رده بندی دیویی	۳۴۰/۹
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۳۴۵۷۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیپا

www.ketab.ir

عنوان کتاب: حقوق بین الملل خصوصی در چین

مؤلف: Guangjian Tu

مترجم: سید حسین اسعدی

ناشر: انتشارات جاودانه

مدیر تولید: رضا خسروان

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۰

قطع و تیراژ: وزیری - ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۷۶۵-۸

واحد تولید: ۶۶۴۹۵۲۷۵ و ۰۲۱-۶۶۴۸۲۸۳۰

دفتر فروش تهران: ۰۲۱-۶۶۹۵۵۶۴۳ - ۰۲۱-۶۶۴۰۴۰۲۲

دفتر فروش اصفهان: ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۰۵ دفتر فروش رشت: ۰۱۳-۳۳۲۶۵۱۱۳

www.jangal.com

کلیه حقوق این اثر برای مترجم محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار مترجم.....	۱
فصل نخست - مقدمه.....	۳
۱-۱. پیشرفت تاریخی حقوق بین‌الملل خصوصی در چین.....	۳
۱-۱-۱. دوره پیش از سال ۱۹۷۸ میلادی.....	۳
۱-۱-۲. دوره پس از سال ۱۹۷۸ میلادی تاکنون.....	۴
۲-۱. ساختار سیاسی چین، نظام قضایی و منابع قانونی حقوق بین‌الملل خصوصی.....	۵
۱-۲-۱. ساختار سیاسی چین.....	۵
۲-۲-۱. نظام قضایی چین.....	۶
۱-۲-۲-۱. دیوان عالی خلق و اسناد آن.....	۶
۲-۲-۲-۱. آثار احکام دیوان عالی خلق و دادگاه‌های عالی.....	۸
۳-۲-۲-۱. دادرسان چینی.....	۱۰
۴-۲-۲-۱. احکام دادگاه‌های چین.....	۱۱
۳-۲-۱. منابع قانونی حقوق بین‌الملل خصوصی چین.....	۱۱
۳-۱. تعارض قوانین بین منطقه‌ای در چین.....	۱۲
۱-۳-۱. ظهور تعارض قوانین بین منطقه‌ای در چین.....	۱۲
۲-۳-۱. ویژگی‌های تعارض قوانین بین منطقه‌ای در چین.....	۱۳
۳-۳-۱. راهکارهای عملی درباره تعارض قوانین بین منطقه‌ای در چین.....	۱۵
۱-۳-۳-۱. دیدگاه حقوق ماهوی یکسان.....	۱۶
۲-۳-۳-۱. دیدگاه قواعد حل تعارض یکسان.....	۱۶
۳-۳-۳-۱. دیدگاه قواعد حل تعارض مخصوص پرونده‌های بین منطقه‌ای.....	۱۶
۴-۳-۳-۱. دیدگاه شبه حقوق بین‌الملل خصوصی.....	۱۷
۵-۳-۳-۱. دیدگاه نمونه قانون.....	۱۷
۶-۳-۳-۱. دیدگاه تغذیه جزئی.....	۱۷
۴-۳-۱. دستاوردهای موجود و مسیر پیشرو.....	۱۸
۳-۱. مشارکت بین‌المللی چین.....	۱۹
۱-۴-۱. فعالیت‌های بین‌المللی در زمینه حقوق بین‌الملل خصوصی.....	۱۹

- ۱-۴-۲. کنوانسیون‌ها (موافقت‌نامه‌های) بین‌المللی درباره حقوق بین‌الملل خصوصی..... ۲۰
- ۱-۴-۴. دکتربین‌های علمی چینی درباره حقوق بین‌الملل خصوصی..... ۲۲
- ۱-۵-۱. نظریه پروفیسور هان درباره قلمرو حقوق بین‌الملل خصوصی..... ۲۲
- ۱-۵-۲. نظریه پروفیسور هانگ درباره اجرای قانون خارجی..... ۲۳
- ۱-۵-۵. قلمرو و حوزه شمول این کتاب..... ۲۳

بخش نخست: اصول کلی فن انتخاب قانون حاکم ۲۵

- فصل دوم- منابع قانونی حقوق بین‌الملل خصوصی در چین..... ۲۶
- ۱-۲. قوانین داخلی..... ۲۶
- ۲-۲. تفسیرهای دیوان عالی خلق..... ۳۲
- ۳-۲. مهم‌ترین منبع قانونی کنونی: قانون جدید حل تعارض چین و تفسیر نخست آن..... ۳۵
- فصل سوم- دکتربین‌های جدید پذیرفته شده در قانون جامع جدید تعارض قوانین چین..... ۴۰
- ۱-۳. اصل نزدیکترین ارتباط..... ۴۰
- ۲-۳. اصل حاکمیت اراده..... ۴۱
- ۳-۳. اصل حمایت از طرف ضعیف‌تر..... ۴۳
- فصل چهارم- اصطلاحات بنیادین..... ۴۵
- ۱-۴. نظم عمومی و قواعد آمره..... ۴۵
- ۲-۴. نظام‌های حقوقی چندگانه..... ۴۶
- ۳-۴. ماهیت/ شکل..... ۴۶
- ۴-۴. توصیف..... ۴۷
- ۵-۴. احاله..... ۴۷
- ۶-۴. نیرنگ به قانون..... ۴۸
- ۷-۴. تعدد قانون حاکم..... ۴۸
- ۸-۴. پرسش مقدماتی..... ۴۹
- ۹-۴. اثبات قانون خارجی..... ۵۰

بخش دوم: قواعد انتخاب قانون حاکم ۵۱

- فصل پنجم- حقوق احوال شخصیه..... ۵۲
- ۱-۵. احوال شخصیه اشخاص طبیعی..... ۵۲
- ۲-۵. قانون حاکم بر حقوق شخصی اشخاص حقوقی..... ۵۵

۵۶	فصل ششم - حقوق خانواده.....
۵۶	۱-۶. قواعد مربوط به ازدواج.....
۵۶	۱-۱-۶. قواعد مربوط به عقد نکاح.....
۵۷	۲-۱-۶. قواعد مربوط به روابط زوجین.....
۵۸	۳-۱-۶. قواعد مربوط به طلاق.....
۵۹	۲-۶. قواعد مربوط به رابطه میان والدین و فرزندان.....
۵۹	۳-۶. قواعد مربوط به فرزند خواندگی، نفقه و حضانت.....
۶۱	فصل هفتم - حقوق ارثیه.....
۶۱	۱-۷. قواعد مربوط به ارث.....
۶۱	۲-۷. قواعد مربوط به وصیت.....
۶۲	۳-۷. قواعد مربوط به ارث بلاوارث و اداره ترکه.....
۶۳	فصل هشتم - حقوق اموال.....
۶۳	۱-۸. قواعد مربوط به اموال غیر منقول.....
۶۴	۲-۸. قواعد مربوط به اموال منقول.....
۶۷	فصل نهم - حقوق مالکیت‌های فکری.....
۶۷	۱-۹. قواعد مربوط به موضوعات مرتبط با خود حقوق مالکیت فکری.....
۶۸	۲-۹. قواعد مربوط به انتقال و پروانه حقوق مالکیت فکری.....
۶۹	۳-۹. قواعد مربوط به نقض حقوق مالکیت فکری.....
۷۱	فصل دهم - حقوق تعهدات.....
۷۱	۱-۱۰. قرارداد.....
۷۳	۱-۱-۱۰. قراردادهای عمومی.....
	۱-۱-۱-۱۰. رابطه میان قواعد موجود در قانون روابط خارجی و تفسیر ۲۰۰۷ دیوان عالی
۷۳	خلق.....
۷۴	۲-۱-۱-۱۰. نظریه حاکمیت اراده در چین و انتخاب توافقی قانون حاکم.....
۸۳	۲-۱-۱۰. قانون حاکم در صورت عدم انتخاب طرفین.....
۸۳	۱-۲-۱-۱۰. قواعد موجود در قوانین موضوعه.....
۸۸	۲-۲-۱-۱۰. رویه دادگاه‌ها.....
۱۰۱	۳-۱-۱۰. قراردادهای خاص.....
۱۰۱	۱-۳-۱-۱۰. قواعد مربوط به قراردادهای مصرف کننده.....
۱۰۲	۲-۳-۱-۱۰. قواعد مربوط به قراردادهای کار.....

- ۱۰-۲. شبه جرم..... ۱۰۳
- ۱۰-۲-۱. قواعد مربوط به شبه جرم‌های عام..... ۱۰۳
- ۱۰-۲-۲. قواعد مربوط به شبه جرم‌های خاص..... ۱۰۶
- ۱۰-۲-۲-۱. قواعد مربوط به دعاوی مسئولیت ناشی از تولید..... ۱۰۷
- ۱۰-۲-۲-۲. قواعد مربوط به نقض حقوق شخصیت..... ۱۰۸
- ۱۰-۲-۲-۳. قواعد مربوط به نقض حقوق مالکیت فکری..... ۱۱۰
- ۱۰-۳. دارا شدن غیر عادلانه و اداره فضولی مال غیر..... ۱۱۰

بخش سوم: آیین دادرسی مدنی بین‌المللی..... ۱۱۳

- فصل یازدهم- منابع قانونی آیین دادرسی مدنی بین‌المللی در چین..... ۱۱۴
- ۱-۱۱. قوانین داخلی..... ۱۱۴
- ۲-۱۱. تفاسیر دیوان عالی خلق..... ۱۱۷
- ۳-۱۱. عهدنامه‌ها و معاهدات بین‌المللی..... ۱۱۹
- فصل دوازدهم- صلاحیت بین‌المللی و اجرای دقیق آن در چین..... ۱۲۰
- ۱-۱۲. تعیین صلاحیت بر اساس سطح دادگاه..... ۱۲۰
- ۲-۱۲. صلاحیت بین‌المللی منتهک نسبت به دعاوی مدنی و تجاری خارجی..... ۱۲۱
- ۳-۱۲. مبانی صلاحیت بین‌المللی..... ۱۲۲
- ۱-۳-۱۲. مبانی صلاحیت بین‌المللی در فصل چهارم قانون آیین دادرسی مدنی چین..... ۱۲۲
- ۱-۱-۳-۱۲. صلاحیت مبتنی بر عوامل ارتباط..... ۱۲۳
- ۲-۱-۳-۱۲. صلاحیت انحصاری..... ۱۲۴
- ۲-۳-۱۲. مبانی صلاحیت داخلی که در موقعیت‌های بین‌المللی قابل اعمال هستند..... ۱۲۴
- ۱-۲-۳-۱۲. صلاحیت عام..... ۱۲۵
- ۲-۲-۳-۱۲. صلاحیت خاص..... ۱۲۵
- ۳-۲-۳-۱۲. صلاحیت انحصاری..... ۱۳۰
- ۴-۲-۳-۱۲. گسترش صلاحیت..... ۱۳۰
- ۴-۱۲. اجرای دقیق صلاحیت بین‌المللی در چین: نظریه دادگاه نامناسب در رویه قضایی چین..... ۱۳۳
- ۱-۴-۱۲. پرونده‌های پیش از اخطار دیوان عالی خلق در سال ۲۰۰۵..... ۱۳۴
- ۱-۱-۴-۱۲. دو پرونده بدوی..... ۱۳۴
- ۲-۱-۴-۱۲. برخی پرونده‌های دیگر..... ۱۳۶

۱۲-۴-۲. نظام‌مند سازی و اعلان رسمی دکترین دادگاه نامناسب در اخطار سال ۲۰۰۵	۱۴۰
دیوان عالی خلق.....	۱۴۰
۱۲-۴-۳. پرونده‌های پس از اخطار دیوان عالی خلق در سال ۲۰۰۵.....	۱۴۱
۱۲-۴-۱. یک پرونده دیگر در دیوان عالی خلق.....	۱۴۱
۱۲-۴-۲. برخی از پرونده‌های دادگاه سطح مادون.....	۱۴۲
۱۲-۴-۴. تحلیل و ارزیابی.....	۱۴۴
۱۲-۴-۱. ماهیت نسخه چینی.....	۱۴۴
۱۲-۴-۲. اجرای نسخه چینی دکترین دادگاه نامناسب.....	۱۴۶
فصل سیزدهم- ابلاغ اسناد.....	۱۵۰
۱۳-۱. پرونده‌هایی که در آن ابلاغ فرایند دادرسی به خارج از کشور ضروری نیست.....	۱۵۰
۱۳-۲. پرونده‌هایی که در آن ابلاغ فرایند دادرسی به خارج از کشور اجتناب ناپذیر است.....	۱۵۰
۱۳-۲-۱. ابلاغ اسناد در نبود معاهدات بین‌المللی خاص.....	۱۵۱
۱۳-۲-۱-۱. ابلاغ از طریق مجاری سیاسی.....	۱۵۱
۱۳-۲-۱-۲. ابلاغ از طریق مجاری پستی.....	۱۵۱
۱۳-۲-۳. ابلاغ از طریق انتشار.....	۱۵۲
۱۳-۲-۲. ابلاغ اسناد بر اساس معاهدات بین‌المللی.....	۱۵۲
۱۳-۲-۲-۱. ابلاغ اسناد بر اساس معاهدات دوجانبه.....	۱۵۳
۱۳-۲-۲-۲. ابلاغ اسناد بر اساس عهدنامه ابلاغ لاهه.....	۱۵۴
فصل چهاردهم- تحصیل دلیل.....	۱۵۷
۱۴-۱. تحصیل دلیل در نبود معاهدات بین‌المللی ویژه.....	۱۵۷
۱۴-۲. تحصیل دلیل از طریق معاهدات بین‌المللی.....	۱۵۸
۱۴-۲-۱. تحصیل دلیل بر اساس معاهدات دوجانبه.....	۱۵۸
۱۴-۲-۲. تحصیل دلیل بر اساس عهدنامه دلیل لاهه.....	۱۵۹
۱۴-۲-۲-۱. ارسال و اجرای درخواست‌های مربوط به تحصیل دلیل.....	۱۵۹
۱۴-۲-۲-۲. تحصیل دلیل از طریق مجاری سیاسی.....	۱۶۰
۱۴-۲-۳. تحصیل دلیل از طریق فناوری نوین.....	۱۶۰
فصل پانزدهم- شناسایی و اجرای احکام خارجی.....	۱۶۲
۱۵-۱. شناسایی و اجرای احکام خارجی بر اساس اصل رفتار متقابل.....	۱۶۳
۱۵-۱-۱. تحقیق پیرامون وجود رفتار متقابل.....	۱۶۳
۱۵-۱-۲. سایر الزامات ذیل اصل رفتار متقابل.....	۱۶۴

پیش‌گفتار مترجم

پیرنگ‌تر شدن نقش کشور چین به عنوان یکی از بازیگران قدرتمند عرصه بین‌المللی، واقعیتی انکارناپذیر است. کشورهای گوناگونی از جمله ایران به همکاری‌های گسترده در شاخه‌های مختلف اقتصادی، تجاری و فرهنگی با این اژدهای زرد روی آورده‌اند. در این مسیر، شناخت حقوق کشور چین می‌تواند بسیار مهم و با عضویت ایران در سازمان همکاری شانگ‌های، ضروری باشد. چه، برقراری روابط تجاری با هر کشور مستلزم شناخت قوانین و مقررات داخلی آن است. کتاب *حقوق بین‌الملل خصوصی در چین*^۱، همان‌گونه که از نام آن پیداست به مباحث حقوق بین‌الملل خصوصی در این کشور می‌پردازد. نویسنده^۲ که یکی از استادان برجسته حقوق بین‌الملل خصوصی است این کتاب را در سال ۲۰۱۶ مسیحی منتشر کرده است. با نگاهی گذرا به فهرست مطالب این کتاب می‌توان به ژرف‌نگری نویسنده در تبیین جامع مباحث پی‌ریخته‌بخش نخست، پس از ذکر مقدمه‌ای کوتاه از تاریخچه حقوق بین‌الملل خصوصی در کشور چین به تبیین مفاهیم اساسی این رشته از جمله احاله، نظم عمومی، نیرنگ به قانون می‌پردازد. بخش دوم، به موضوع قانون حاکم در انواع گوناگون دسته‌های ارتباط در این کشور مانند احوال شخصیه، اموال، قراردادهای الزامات خارج از قرارداد اشاره می‌کند. بخش سوم، به موضوع آیین دادرسی مدنی بین‌المللی

1. Private international law in China

2. Guangjian Tu

نویسنده، دانشیار دانشکده ماکائو، عضو مادام‌العمر دانشکده کلر هال در دانشگاه کمبریج، همکار برگزیده آکادمی بین‌المللی حقوق تطبیقی و عضو دائم انجمن چینی حقوق بین‌الملل خصوصی است. هرچند وی ابتدا در رشته پزشکی مشغول به تحصیل شد، منتها، علاقه وافر او به رشته حقوق در همان دوران تحصیل در مقطع کارشناسی دانشگاه علوم و فنون دانشگاه مرکزی چین آشکار گشت. پس از دانش‌آموختگی از این دانشگاه، موفق به اخذ دیپلم حقوق از دانشگاه ژئی‌جیانگ گردید و با گذراندن آزمون‌های ملی چین، به ترتیب حائز سمت وکالت و قضاوت شد. با وجود اشتغال قضایی در دادگاه میانی نینگبو (استان ژئی‌جیانگ) برای تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری به دانشگاه آبردین در بریتانیا رفت. سمت دانشگاهی وی در دانشگاه ماکائو به صورت رسمی از سپتامبر سال ۲۰۰۷ میلادی آغاز شد و از همان زمان، به مطالعه و تحقیق در زمینه حقوق بین‌الملل خصوصی پرداخت. تاکنون، دو رساله و چندین مقاله علمی در زمینه حقوق بین‌الملل خصوصی چین در مجلات معتبر بین‌المللی منتشر کرده است.

اختصاص دارد؛ موضوعی که معمولاً ذیل عنوان «تعارض دادگاه‌ها» از آن بحث می‌شود. در این بخش، افزون بر مباحث صلاحیت مستقیم و غیرمستقیم، به مقوله داوری بین‌المللی نیز اشاره شده است. باری، ترجمه این کتاب تلاشی است در جهت هدفی که پیشتر از آن یاد شد. در موارد مقتضی، در باورقی کتاب به حقوق بین‌الملل خصوصی ایران نیز اشاره شده است تا علاوه بر نگاه تطبیقی و تقنینی، وضعیت آن نهاد در کشور چین به نحو بهتری ترسیم شود. امید است مطالعه این اثر بتواند گام کوچکی در راستای آگاهی خوانندگان محترم از فضای حقوقی حاکم بر کشور چین بردارد. کسانی که به متن اصلی کتاب دسترسی ندارند در صورت تمایل می‌توانند با نشانی الکترونیکی اینجانب مکاتبه نمایند و نیز هرگونه انتقاد و پیشنهادی را از همین طریق مطرح بفرمایند.

سیدحسین اسعدی^۱

آذر ۱۴۰۰ خورشیدی

www.ketab.ir